

čarouné SLOVENSKO

ŽIVOTNÝ ŠTÝL ↗ CESTOVANIE ↗ ŠIKOVNÍ ĽUDIA ↗ ZAUJÍMAVOSTI

DECEMBER 2020

Na nerozoznanie
Turistické atrakcie zahraničia
nájdeme aj u nás

NAŠE svetové VIANOCE

3,90 €

Originálne ozdoby ↗ Prešibaná líška ↗ Chalúpka na vŕšku

**VO SVETE
PLNOM EMÓCIÍ
VÁM PRINÁŠAME**

FAKTY

Už od roku 1993

EDITORIÁL

Milí čitatelia,

ani sme sa nenazdali a je tu koniec roka. V tom humbugu, ktorý sa deje okolo nás, zrazu stojíme na prahu sviatkov, ktoré nosia prívlastok najkrajšie v roku. Dá sa predpokladať, že niektorí pochybujete, či v takomto náročnom období budú pre nás naozaj šťastné a veselé. Možno nebudú úplne veselé, ale verím, že budú šťastné. Lebo si ich také spravíme. Spolu s našimi najdrahšími. Lebo o to ide najviac. Boli by sme šťastnejší, keby boli bohaté? Neboli. A dá sa to aj exaktne potvrdiť. Lebo verte či nie, vedci podrobili výskumu aj to, čo nás robí šťastnými. Je pre nás šťastím bohatstvo? Je šťastnejší spoločensky vysokopostavený človek? Môžem hovoriť o šťastí, keď ma moja práca naozaj naplňuje? Výsledkom výskumov takzvanej pozitívnej psychológie je dnes dvadsať – tridsať konkrétnych pomenovaných vecí, a keď sa im začneme venovať, môžeme zistiť, ktoré nám pomáhajú. No asi najviac to, či sme šťastní alebo nešťastní, ovplyvňujú naše vzťahy. Či niekoho milujeme, či niekto miluje nás, či majú o nás ostatní záujem, či ho máme my o nich, či sú k nám ľudia okolo nás láskaví, či ich uznávame, obdivujeme a či je to aj naopak... Keď to teda zhrnieme, naše šťastie závisí len a len od nás. Vytvárame ho napríklad tým, čo každý deň robíme, ako premýšľame, ako prežívame svoje emócie a tak ďalej. Je mnoho oblastí, v ktorých môžeme niečo aktívne robiť a ktoré sa môžu stať zdrojom nášho šťastia. Naplňuje vás pozitívnou energiou šport? Super! Ste v siedmom nebi, keď sa vám podarí niečo vystružlikať, namaľovať, upiecť? Paráda! Tak prečo si takýto stav spokojnosti so samým sebou neprivodiť napríklad pri výrobe vlastných vianočných ozdôb? Že k tomu potrebujete naozaj málo, nič viac než papier, nožnice, špajdlu a dve ruky, dokazuje napríklad náš článok na s. 90, kde nájdete aj návod, ako na to. Niektorých urobí šťastným, keď môžu druhých obdarovať, a nemusí to byť len v Štedrý deň, alebo keď pre svojich najbližších objavia úplne originálny darček. Možno tieto kritériá splní nová kniha Čarovné Slovensko, ktorá vychádza práve v týchto dňoch. Mimochodom, ak mám byť úprimná, keď sme ju pripravovali a vyberali pre vás to najkrajšie, čo sa kedy objavilo v našom magazíne, my sme boli naozaj šťastní. A keď urobíme radosť, či už vám, alebo vašim blízkym, budeme ešte šťastnejší...

*Prajem vám tie
najšťastnejšie
Vianoce s tými,
ktorých milujete!*

Róberta Karpinská, šéfredaktorka
roberta.karpinska@carovneslovensko.sk

Sledujte nás na sociálnych sieťach

www.facebook.com/magazincarovneslovensko

www.instagram.com/carovne_slovensko
#carovneslovensko

22

14

54

10 Čarovné oko

Miesto na vaše unikátne fotografie z potuliek po Slovensku.

14 Pozdrav zo stredoveku

Fresky v gemerských kostolíkoch prežili náhodou. Pod vrstvou vápna čakali šesťsto rokov, kým prehovorí. Máme jedinečnú šancu sadnúť si do lavice, pozrieť sa hore a predstavovať si, na čo asi myslel stredoveký človek, kým počúval prúd latinčiny od kazateľnice.

22 Svetovo na Slovensku

Za nádhernými pamiatkami či prírodou berúcou dych nemusíte cestovať do zahraničia. Stačí sa vybrať na potulky po Slovensku a zistíte, že mnohé z turistických atrakcií máte aj doma. V trochu inom šate, no takmer na nerozoznanie.

34 Oživovanie skanzenu

Keď múzejníci v roku 1991 prevzali skanzen Pribylina, bolo to stavenisko, pred kaštieľom stála betonárka, všade neporiadok. Nakoniec sa stal miestom, do ktorého začali prúdiť davy.

42 Zima ako z rozprávky

Prežiť zimné obdobie v prírode je najlepším dobíjačom bateriek. Keď hory a doliny pokryje biela perina, zrazu všetko tak pekne stíchne a spomalí. Verím, že si zimné mesiace vychutnáte aktívne a v zdraví.

48 Petrasova Rainerka

Keby nebolo Petra Petrasa, Rainerova chata vo Vysokých Tatrách, známa aj každoročným betlehemom zo snehu, by už možno neexistovala. Na jej mieste by bola kopa kameňa.

54 Pod bielou perinou

Biela pokrývka vykúzlí nezabudnuteľnú vianočnú atmosféru,

Foto na titulke:
Petr Lukeš

84

80

no môže spôsobiť aj nemalé problémy. Len si spomeňte na fotografie snehom zaviatej Oravskej Lesnej, ktoré v zimnom období pravidelne „obletia“ celé Slovensko.

60 Líšku sa neoplatí hladkať

O líškach sa hovorí, že sú faľošné, no presnejšie vyjadrenie

je, že sú prešibané. Máloktoľte zviera dokáže uvažovať ako ony.

68 ZEM sa nadychuje

... a pred Vianocami sa zase rozoSPIEVA – úspešná folklórna šou v advente pokračuje. Pustíte si k zdobeniu medovníčkov tú najlepšiu slovenskú muziku. Myká vám pri Zem spieva nohami tak ako nám? Šupnite vrečko s polevou do chladničky a rovno si zatancujte.

74 Nie povolanie, ale poslanie

Má neuveriteľných 92 rokov a je posledným žijúcim zakladajúcim členom Lúčnice. Juraj Kubánka spomína na začiatky umeleckého súboru, ktorý vznikol v roku 1948.

80 Návrat k tradíciám

Vianoce sú stelesnením útulnosti, mágie zimných večerov a zasneženej krajiny. Skúste tento rok stavať na tradície v kombinácii s prírodou, najkrajšie dekorácie môžu byť často tie najjednoduchšie.

84 Voňavý symbol sviatkov

Aký vianočný strom si vybrať? Menší či mohutnejší? Dovezný zo zahraničia alebo hľadať slovenského predajcu? Či kúpiť toho „sympoša“ v kvetnáci?

90 Čipka z papiera

Vianočné ozdoby nemusíte len kupovať, Eva Smolková ich už niekoľko rokov vyrába technikou quilling, do ktorej zaúča aj svoje vnúčatá. Vyskúšajte ju aj vy.

96 Zviazaná s Kubínom

Nie je to len Hviezdoslavov Kubín. Margita Figuli, rodáčka z Vyšného Kubína, svoj kraj milovala a prírodu zhmotnila do svojich diel. Nielen literárnych, Figuli tiež rada maľovala. Tupá skala, Ostrá skala či Choč jej boli cennou predlohou.

102 Vianočné maškrtenie

Z kuchyne to rozvoniava škoricou, vanilkou a cukrom a my sa už nevieme dočkať, kým bude konzumácia napečených vianočných koláčikov dovolená. Je tu najsladšie obdobie roka a my doň tiež prispievame svojou dávkou inšpirácie.

108 Torty s dušou folklóru

Iveta Košíková skĺbila lásku k folklóru s vášňou k pečeniu a výsledkom sú originálne torty s krojmi, čípkami či modrotlačou, s ktorými získala niekoľko ocenení a v rebríčkoch sa viacrát dostala do svetovej top 10.

114 Chalúpka na vršku

Nad obcou Novotň na samote pri lese leží dvor s rozprávkovým domčekom. Láska na prvý pohľad je v jeho prípade skutočne výstižné pomenovanie.

120 Hravé učenie

Z lokálneho produktu sa stala hračka predávaná po celom svete. Interaktívne knižky Pipipi rozvíjajú jemnú motoriku a fantáziu detí, naučia sa z nich, ako zviazať šnúrky, rozoznávať predmety, nechýba abeceda či hodiny.

126 Regál

Prinášame decembrové novinky a typy z našich obchodov.

čarouné SLOVENSKO

Ročník IV., číslo 12, december 2020, mesačník

ŠÉFREDAKTORKA:
Róberta Karpinská

SPOLUPRACOVNÍCI:
Veronika Nichta Mráziková, Katarína Abeille, Viktor Beličák, Júlia Cechová, Richard Filipko, Dan Himič, Soňa Košíková, Petra Spišáková

ZALOMENIE A DTP:
Martina Buzinkayová

OBRAZOVÁ REDAKTORKA:
Beta Hriadelová

ÚPRAVA OBRÁZKOV:
Vratko Tóth

FOTO:
Pavol Funtál, Peter Mayer,
Miroslava Spodniaková

E-MAILOVÁ ADRESA REDAKCIE:
magazin@carovneslovensko.sk

TELEFÓNNE ČÍSLO REDAKCIE: 02/48 238 301

TITULNÁ FOTOGRAFIA: Petr Lukeš

EDITORIÁL FOTO: Miroslava Spodniaková

SPOLUPRACOVNÍCI FOTO:
Viktor Beličák, Peter Kováč

ILUSTRÁČNÉ FOTOGRAFIE:
Dreamstime, Shutterstock, Profimedia sk, TASR

mafra slovakia

VÝKONNÝ RIADITEĽ:
Vladimír Mužík, tel.: 02/48 238 100
RIADITELKA OBSAHU:
Monika Hujáková, tel.: 02/48 238 210
FINANČNÝ RIADITEĽ:
Martin Mráz, tel.: 02/48 238 200
OBCHODNÁ RIADITELKA:
Katarína Michalechová, tel.: 02/48 238 106
RIADITEĽ DIGITÁLNYCH MÉDIÍ:
Denis Schvarcz, tel.: 02/48 238 442
RIADITEĽ MARKETINU, PR A EVENTOV
Ivan Netík, tel.: 02/48 238 141
OBCHODNÁ MANAŽÉRKA:
Eva Mozolová, tel.: 0905 771 192
e-mail: eva.mozolova@mafraslovakia.sk
PREDPLATNÉ: tel.: 0948/987 958, 0917/238 238

e-mail: predplatne@mafraslovakia.sk
online: <http://predplatne.hnonline.sk>

MAFRA Slovakia, a.s., je druhým najsilnejším vydavateľstvom na Slovensku. Vydáva viac ako 50 printových titulov, prevádzkuje 14 webových portálov a internetovú televíziu.

ADRESA VYDAVATEĽSTVA:
MAFRA Slovakia, a. s.
Nobelova 34, 836 05 Bratislava
tel.: 02/48 238 100
IČO: 51 904 446

TLAČ: WALSTEAD MORAVIAPRESS s. r. o.,
U Póny 3061, Břeclav

PREDPLATNÉ NA 12 MESIACOV:
42,90 € s DPH
CENA JEDNÉHO VÝTLAČKU: 3,90 €
VOLNÝ PREDAJ: Mediaprint-Kapa, Pressegross, a. s.
REGISTRAČNÉ ČÍSLO: EV 5560/17
ISSN 2585-8009

© Copyright MAFRA Slovakia, a. s. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov zverejnených v tomto vydaní si v zastúpení vydavateľom vyhradzujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a na verejný prenos článkov, ako aj na verejné rozširovanie rozmnoženiny týchto článkov v zmysle § 33 ods. 1 písm. a) a d) autorského zákona. Vydavateľstvo MAFRA Slovakia, a. s., je súčasťou koncernu AGROFERT. Odborným garantom magazínu Čarouné Slovensko je Asociácia cestovného ruchu Slovenskej republiky.